

EL BAPTISME DE JESÚS

=====

(Mt.III; Mc.I; Lc.III;Jn.I)

Per fi; la missió del Baptista arriba al seu punt culminant.

Joan anuncia dues coses; primerament que el Crist és a prop i segonament que el Crist batejarà en l'Esperit Sant.

Aquesta declaració de Sant Joan arriba en el moment just. Diu Sant lluc que hi havia una gran expectació entre tot el poble. Tothom pensava si Joan era el Crist. El Baptista respon dient arreu:

-Jo ara batejo amb aigua per a penitència. Però darrera meu ve un "home" que m'ha passat al davant, puix era primer que jo. Viu entre vosaltres, però vosaltres no el coneixeu. Es més fort que jo, jo no soc digne de deslligar la corretja de les seves sandàlies.

Tal és, sumant frases dels quatre evangelistes, l'anunci que Joan fa de Jesús. No l'anomena mai, però s'entén perfectament que si Joan no és el Crist, aquest "home" que ve, sí que és el Crist. Es més fort que Joani ja li ha passat al davant, perquè abans que Joan Ell era, puix que ve de l'eternitat, graciosa manera d'insinuar la doble naturalesa divina i humana de Jesús. El profeta Joan no pot ésser més discret, no compromet res. Si hagués declarat que Jesús era el Crist, la persecució contra Jesús hauria començat immediatament. Aquesta declaració de la divinitat de Jesús, s'assembla amb la que un dia el Crist farà d'Ell mateix: " Abans que Abraham, jo existeixo".

Joan continua dibuixant la persona de Jesús, sempre sense anomenar-lo: Ell us batejarà en l'Esperit Sant i en foc. Ell té la pala a la mà, i farà net a la seva era, aplegarà el blat al graner i cremarà el boll en foc inextingible.

Excel.lent imatge, aquesta del blat i el boll. Excel.lent també el paral.lelisme entre el foc inextingible de l'Esperit Sant i el foc també inextingible de l'infern. Podem triar entre ~~el~~ blat ~~el~~ boll, i entre el foc diví o el foc de les tenebres.

En el moment culminant de la seva vida, Sant Joan parla d'aquest Esperit diví que el santificà en les entranyes de la seva mare, Santa Elisabet, i que el guià a fer penitència en aquells deserts palestinesos, on sembla que se sigui molt a prop de Déu. Sant Joan s'ha passat la vida escoltant l'Esperit Sant. No és doncs estrany que ara en parli. L'Esperit Sant ha regit la vida i missió del Baptista, com regirà per sempre més la vida de l'Església i dels cristians, home per home, que el vulguin escoltar. Sant Joan, precursor del Crist, ha estat el primer que ha predicat l'Esperit Sant. En l'Antic Testament, les referències a l'Esperit Sant són més velades, encara que en les primeres ratlles del Gènesi ja és revelat que en ésser creats els cels i la terra, quan encara les tenebres estaven sobre els abismes, l'Esperit de Déu planava sobre les aigües.

Aquest Esperit de Déu, procedent de l'Amor mutu que es tenen el Pare i el Fill, tercera persona de la Trinitat divina que constitueix un sol Déu, fou revelat clarament als homes per Sant Joan. El món estava madur per entendre que Déu no és un monarca solitari, i que hem de venerar un Déu en la Trinitat i la Trinitat en la Unitat. En la Santíssima Trinitat hi ha unitat de substància i de naturalesa, però són distintes les seves propietats o ~~car~~ característiques personals. El Pare - diu el Símbol de Sant Atanasi: -, no fou fet, ni creat, ni engendrat per ningú; el Fill ve solament del Pare; no fou fet ni creat, sino engendrat pel Pare; l'Esperit Sant no fou engendrat pel Pare ni pel Fill, sino que procedeix, com hem dit, de l'amor que es tenen el Pare i el Fill. Les tres persones són un sol Déu: el Pare, el Fill i l'Esperit Sant constitueixen una sola substància. "Per la seva naturalesa - dirà Sant Fulgenci (Breviari Romà, festa de la Stma. Trinitat) - aquest veritable Déu no solament és un sino que és Trinitat. Per aquesta unitat de naturalesa, el Pare està enterament en el Fill i en l'Esperit Sant; el Fill tot enter en el Pare i en l'Esperit Sant; l'Esperit Sant tot enter en el Pare i en el Fill. Cap d'aquestes tres persones subsisteix separada i com fora de les altres dues, perquè d'elles precedeix a les altres en eternitat, ni les supera en grandesa o potestat". Cal remarcar un altre detall: "No adme-

tem en Déu - diu Sant Gregori Naciancé, (Brev. Romà) - divisió de cap mena, com fem en les substàncies corpòries, sino que per raó de la naturalesa divina, que és espiritual, fem professió de creure, no solament en la veritable distinció de les persones, sinó també en la unitat de la naturalesa divina."

La revelació dels misteris divins va progressant: l'Angel de l'Anunciata ens dóna una idea claríssima de l'actuació de la Santíssima Trinitat en l'Encarnació. Sant Joan remarca l'actuació de l'Esperit Sant en l'Església naixent. El baptisme de Jesús confirmarà com s'estimen les tres persones de la Santíssima Trinitat.

Abans del baptisme de Jesús, el seu cosí Sant Joan, sent la necessitat de parlar de l'Esperit Sant i del baptisme en l'Esperit Sant, que instituirà Jesús i que regenerarà l'home esborrant-li tota mena de pecats, començant pel pecat d'origen d'on deriva la naturalesa pecadora de la humanitat. Sembla que frissi Sant Joan per parlar de l'Esperit Sant! L'Església i tots nosaltres ens en haurem de refiar tant de l'Esperit Sant, que sembla que el Baptista, pensant en la immensa consolació que derivarà de la gràcia de l'Esperit Sant, vulgui descòrrer el vel d'aquest misteri, dient: Heus ací l'autor.

El Baptista sap del cert que veurà l'Esperit diví. Es que uns ulls humans poden veure un esperit puríssim? No ens preocupem: ell sap que veurà el Sant Esperit. Poc després del baptisme de Jesús, el Baptista declararà als seus deixebles que ell no coneixia Jesús, "pero el Qui m'envià a batejar amb aigua, Aquell em digué : Sobre qui veuràs l'Esperit devallant i planant sobre d'ell, aquest el qui batejarà en Esperit Sant. (Jo.I,33)

Es l'Esperit Sant mateix el qui parla així al Baptista. Es l'Esperit Sant, simbolitzat amb llengües de foc en el dia de pentecostés, el qui vivifica l'aigua. El qui planeja sobre les aigües en el començament del nostre món és el que planarà sobre Jesús en el Jordà. L'aigua i el foc: tot és santificat per l'Esperit de Déu!

Sant Joan sap doncs que Jesús es presentarà demanant el baptisme. Li ha dit el Sant Esperit.

Joan bateja en el gual del Jordà, no gaire lluny de la desembocadura

en el Mar Mort, indret per on passa el camí que ve de Jerussalem. El Baptista es trasllada amunt si la platja del riu és relliscosa i llavors bateja a Betània, a l'altra banda del Jordà, o a Ainon, prop de Salim. Aquests trasllats del Baptista faciliten la seva campanya missional.

Vetaquí que Jesús ha vingut de Natzaret per tal de fer-se batejar. Ningú no el pot acusar de pecat, però si es va sotmetre a la circumcissió també es vol sotmetre al baptisme el qui ha vingut en figura de pecador i carregará amb tots els pecats del món.

En arribar on Sant Joan bateja, Jesús es posa a l'últim de la cua. Jesús fent cua! Sant Lluc ho diu clarament: "I s'esdevingué que, en ésser batejada tota la gent..." (lc.III,21) No és estrany que faci cua el que ha vingut no a ésser servit, sinó a servir.

Joan en veure'l, el darrer de tots, endevina que té al davant la persona de Jesús.

-Sóc jo - diu Joan - qui he d'ésser batejat per vós, i vós veniu a mí?

Jesús respon:

- Deixam fer, ara, car és així que escau a nosaltres d'acomplir tota justícia.

Llavors Joan accedeix.

En ésser batejat, Jesús, en plena oració encara, puja tot seguit de l'aigua. I heus aquí que se li obren els ulls i devalla sobre d'ell l'Esperit Sant en forma corporal com un colom. I una veu dels cels diu:

-Aquest és el meu Fill ben amat, en qui tinc posat el meu goig.

Tota la gent que contempla Jesús veu el colom i sent la veu dels cels. No s'havia vist mai semblant prodigi. Al Sinai, el poble no pogué pas veure la majestat de Déu; la muntanya, coronada de llamps i trons era una immensa fumeroles. Només veieren el Déu d'Israel Moisés, Aaró, Nabab i Abiú i els setanta ancians. Sota de la majestat divina "hi havia com un embaldosat de safir, semblant al cel quan està seré" (Gen. XXIV, 10) Es que Déu s'ha humanitzat? Realment, el Verb s'ha fet home. I mentre el Fill de Déu és batejat en el Jordà, el Pare s'ha deixat sentir per tot el poble, s'ha deixat sentir parlant

en Canau, i ádhuc l'Esperit Sant s'ha deixat veure sota els cels oberts d'aquest Jordà, un cel blavíssim com un embaldosat de safir.

La Santíssima Trinita s'ha manifestat sobre el riu del baptisme. I quan Jesús elevi el baptisme a la categoria de sacramentes batejarà en nom de les tres persones divines. Es batejarà amb aigua, en el foc pur de l'Esperit Sant.

Jesús inaugura la seva vida pública amb el baptisme. La "Synopse" del P. Lavergne, feta damunt de la del P. Lagrange, fixa el baptisme de Jesús en el dia 6 de Gener de l'any 28 de l'Era cristiana. El baptisme de Jesús és la veritable epifania del Crist, major d'edat, reconegut com a Fill per el Pare celestial i per l'Esperit Sant.

Però abans de la predicació de l'Evangelí, Jesús es passarà una quaresma fent penitència a la muntanya de la Quarentena.